

de bronnen sprake van de villa of curtis Wessem. Men neemt aan dat deze gelegen heeft binnen het vierkant Steenweg-Markt-Helstraat.²¹⁾

In 1329 komen we voor het eerst de benaming stad tegen en wel in de bekende leenopdracht van de heer van Horn aan de graaf van Gulik waarin sprake is van "oppidi de Wesheym".²²⁾ In 1361 is er bij een verkoop van een boerderij te Velden sprake van dat bij wanbetaling intrek genomen mag worden in een herberg binnen de steden Venlo of Wessem.²³⁾ In 1367 spreekt men van "opidi seu ville de Wessem"²⁴⁾ en in 1417 weer van de stad Wessem.²⁵⁾ In 1442 van "ons schoutz ende scepen der guede stat van Wessem", terwijl vanaf datzelfde jaar schepenbankzegels bekend zijn met het randschrift "S(igillum) oppidi et scabinorum de Wessem".²⁶⁾ Na 1481 begint de officiële titulatuur van de meeste oorkonden die Wessem uitvaardigt met "Burgemeesters, schepenen, gemene burgers en ingezetenen en hele gemeente der stad Wessem".²⁷⁾ Voor het eerst is er dan dus sprake van burgers van de stad Wessem. Deze benaming komt nog tot in de zestiende eeuw voor in de aanhef van diverse Wessemse akten, maar voor het overige wordt het begrip zelden vermeld.²⁸⁾ Ook van officiële zijde werd Wessem als stad beschouwd: in de Gelderse leenregisters vinden we in 1522 de verheffing van het hoge en het lage gerecht van "de stadt Wissim".²⁹⁾ Een enkele keer komt vóór 1600 een stadhuis in de bronnen voor. Vermoedelijk was hiermee hetzelfde gebouw bedoeld als waarin het gewandhuis gevestigd was.³⁰⁾

In de bekende oorkonde van 1275, waarbij de rechten van de heerlijkheid van het lijnpad langs de Maas bij Asselt werden geregeld, treden voor het eerst de "judex et scabini" van Wessem op de voorgrond. Belangrijker nog is dat zij dan zelf zegelen. Het gebruik van een eigen zegel komt in die tijd praktisch alleen nog maar voor bij steden. Gelukkig is een origineel van deze acte, mét het fragmentarische Wessemse zegel, bewaard gebleven.³¹⁾ Alhoewel sterk geplet is nog iets te herkennen van de figuratieve voorstelling. Deze vertoont grote overeenkomst met die van het zegel van de stad Kempen in het Rijnland:³²⁾ een kerkgebouw met boven het dak een wapenschild. Dit schild bevat als wapen minstens één hoorn. Het contrazegel laat het volledige wapen van de heer van Horn zien: drie horens, geplaatst twee en een. Randschriften zijn jammer genoeg praktisch niet meer te determineren. Aan de voet van het zegel is nog te herkennen "...EA..." en op het contrazegel "...ET...V...".³³⁾ Voor zover bekend is dit exemplaar uniek. In de volgende honderd jaar zijn er geen oorkonden op naam